

CONSTANTĂ

APARE DUMINICĂ

20 bani numărul 20

Administrația, strada Gării No. 25.

Abonamentul 10 lei pe an

Pralea

Care apucă Valea

Pasă-mi-te odată, prin anul 1888, sunt 12 ani de atunci, d. P. P. Carp ar fi propus tribunului, d-lui N. Fleva, să intre în ministerul junimist, format de d. Theodor Rosetti.

Această destăinuire a repetat-o până acum de cel puțin o sută de ori pe an ziarul fondat de d. Fleva, *Dreptatea*, și lucru ciorelor, niminea, nici odată, n'a făcut caz de acest eveniment politic, ca și când el, evenimentul, n'ar fi fost de nică o importanță în istoria contemporană a țărei.

Vina, pentru aceasta, ca și paguba, e numai a tribunului, care n'a cadrat să dea nică un detaliu din prejurul acestei epocale întemplieri; astfel că, dacă cine-va, vre-o dată, dintre cei ce se ocupă cu momentele grandioase din viața Regatului Român, ar vrea să-l facă pocinogul d-lui Fleva, să stabilească cu alibi politic, ca să-i dicem așa, defavorabil marilor liberator al națiunii de sub lanțurile reacțiunii, ni se pare că n'ar întâmpina nică o dificultate.

Serios fiind, cum a repetat același lucru de atâtea ori, până și în discursurile d-sale politice, putea d-l Fleva — vorba la tribun nu costă multe parale — să se imbie și cu ceva explicații asupra rezonanelor puse în cestie, fie că ar fi riscat și asupra acestora aceeași tacere primordială; — să ne spue, de exemplu: care a fost partea de chiag, ce d-sa aducea la gospodăria politică a tovărășiei junimiste? *Votul universal și descentralizarea administrativă?*

— Aș!

Ceea ce s'a putut întâmpla d-lui Fleva, în momentul deciziv, la d-l Carp, ori la d-l Th. Rosetti — a donați — chemat să formeze ministerul, ne duce cu gândul la anecdota lui Speranță: la . . . Pralea

„Care apucă Valea”.

EXPROPRIEREA LUI ALI RIZA

Se știe, consiliul comună Constanța a hotărât, cu ocazia aprobației planului orașului, lucrat de d. inginer Simu și Schlave expropriaerea blocului de case dintre piața Independenței și strada Thetis, unde este cofetăria Modernă, spre a face un squar cu privire liberă peste port.

In acest scop și pe această bază s'a expropriat deja mai multe clădiri vechi din acel bloc, prăvăliile de fructe și o misiune a comunității armene din Varna, pe preț de 100 lei m. p. și căte un loc equivalent la extremitatea străzii Mangalia, spre oborul de cereale.

Vecin cu acesta e local d-lui Ali Riza, de unde proprietarul a scos tot materialul de piatră cioplită și brută, pe care l'a cărat din localitate, lăsând acolo niște gropi adânci, ce se văd și acum. Locul d-lui Ali Riza are fațada spre piață, iar al acelor ce d-sa a ma cumpărat, alipite, față este pe strada Thetis, a portului.

Maï anii trecuți comuna vrând să exproprieze locul d-lui Ali Riza a intrat în tratative, dar neputându-se înțelege asupra prețului oferit, ni se pare 100 lei pe m. p. ca și celorlalți expropriați, afacerea a fost deferită tribunalului, care a adjudecat, prin expertii numiți, căte 61 lei m. p. pentru tot terenul ce d. Ali Riza posedă acum, adică și pentru cel cumpărat de la d. Butter și un altul, cam 350 metri de la amendoil, ceea ce părea foarte equitabil.

Dar d-l Ali Riza a făcut apel la Galați, de unde i s'a dat căte 80 lei m. p. câștigând un plus de 19 lei la m. p. mai zilele trecute. Interesele d-lui Ali Riza au fost apărate de un domn avocat din Galați, *asistat de d. Leon Butter, consilier al comunăi Constanța, numit de guvern* (sic) care ar fi având parte de 45% din câștig; iar apărarea comunăi a fost incredințată d-lui avocat Robescu, care, nemai făcând avocatură, a angajat pe un

ténér avocat din Galați, în locul d-sale, pe care l'a asistat d. consilier oficer al stării civile Malcoel Petrescu, și d. avocat al comunăi Al. Poteca, deși nu era trimis de comună în această misiune.

Intre alte acte de care proprietarul locului s'a servit, este *unul eliberat de primăru, prin care se constată că comisia de impunere la taxă a locurilor viabile, a prețuit local d-nii Ali Riza la 150 lei m. p.* Acest certificat a fost liberat d-lui Ali Riza de d. ajutor de primar Ionita Dumitrescu, pe când era vice-prezident al comisiei interimare, sub interimatul din nefericire de prea lungă durată al d-lui Bănescu; — act ce pare a fi fost hotăritor în cauză pentru d-nii membrii al Curței.

Art. 31 din legea de organizarea comunelor urbane dice:

„Deliberațiunile consiliului sunt purtate la dispoziția oricărui cetățean din comună, (subliniem cu vîntele de mai sus pentru unii funcționari superiori de la comună, ca să le scie) sau ori cărei autorități care ar voi să le cunoască sau să ea copii de pe densele.”

„Cu toate aceste, consiliul poate decide ca încheierele relative la afacerile litigioase să se țină secrete până după terminarea proceselor.”

Juratul că va apăra interesele comunel, dă acte păgubitoarea comunel!

Iată mijloacele prin cari candidații d-lui Cananău au reușit la comună! Cine scie căte-or mai fi, și căte se vor mai descoperi!

D-l ministru de interne, general Manu, poate fi mandru de omogenitatea partidului d-sale din Constanța, va fi grătie instanțelor judecătorescă, ca infama minoritate îi poate aduce la cunoștință căte un fapt al protegiașilor săi telegrafici.

Aflăm acum că d. primar a hotărât să facă recurs în Casătie, care va fi de giaba.

Comuna, prin cei trei reprezentanți săi născinți, său născuti — e treaba d-lui ministru să afle — să

producă în instanță de Galați precedentele ce are stabilită în ceeaștă de față, dintre cari cel mai eloquent e acela cu d-l Caracalii, lângă școală Principale Ferdinand, unde fățada unui loc, vândut acestuia în anul 1897, adică jumătatea locului, a fost estimată și plătită pe preț de 20 lei m. p.. iar fundal, *aderat în fundat*, fără nici o oprire, a fost estimat și plătit numai cu 5 lei m. p. se dice.

După această normă, locurile cumpărate de d. Ali Riza și alipite acum la locul său din față piețel, trebuiau estimate separat, cel mult cu cu 17 lei metrul cu cât d. Butter il cumpărase de la licitație publică, iar nu după actele de cumpărătoare dintre d. Butter și Ali Riza, despre care lumea vorbesce — și lucru e dovedit prin prezența d-lui Butter la Galați, și la avocatul Plesnilă cu Ali Riza, în bioul de avocatură — că sunt tovărași pe 45% din ce va câștiga peste 40 lei m. p.

Ad-ția comunală mai putea cerceta cum, cu ce preț d. Gr. M. Grigoriu și reposatul Frenkian au cumpărat locurile și casele din acel bloc, și s'ar fi văzut că nici cu a 5-a parte din cât trebuie să plătească comuna pe locurile din rîpa străzii Thetis, și încă după ce s'a ridicat de acolo tot materialul de piatră cioplită în valoare de deci de mil de lei.

Contribuabili Constantești plătesc scump acum bairacul-depeșe a d-lui Butter și cooperarea sa disperată în alegerile din urmă.

D-l Polizu ar trebui să priveze de aproape pe tovărașii ce i s'aș dat spre conlucrare.

Cazul ce povestim aci, împreună cu cel al restaurării cofetăriei Moderne, trotocarele și canalul proiectat pe strada Ceres, sunt destul de suggestive de modul cum înțeleg d-nialor misiunile de părinți ai orașului.

Din parte nefacem d-lui Polizu creditul cel mai larg; așteptăm să-l vedem la lucru, neînființat de nici un interes de gașcă locală.

CAMERA DE COMERCIU DIN CONSTANȚA

Inainte de a arăta cestiunile cari s'aș discutat în ultima ședință a Camerei noastre de Comerciu, ne simțim datorii, de a expima în public deplină nostră satisfacție pentru activitatea și bună chibzuire, cu care se rezolvă diferențele cestiunii, care sunt date spre studiere acestei instituții; așa, în ședința din 7 iunie a.c. Camera noastră de Comerciu, în cestiunea meseriașilor a admis în total ra-

portul întocmit de d-nii Ion Berberianu și D. Niculescu în acestă privință; reportul prin care se admite instituirea de sindicate pentru fiecare școală de meserie în parte, sindicate cari se resolve, după anumite reguli diferențe cestiuni de ordin interioară a fiecărui meseriei în parte, ca: modul de recrutare și meseriașilor (absolvenți a cel puțin patru clase primare), reportul dintre ucenici, lucrători și patroni; instituirea de ex mențe de capacitate pentru ucenici și calificare pentru a dovedi patroni; înființarea unei case de ajutor din diferențele taxe și amendă ce se vor percepe în folosul acestei case etc. etc.

De asemenea, reportul în cestiune mai reglementează modul cum trebuie date diferențele întreprinderii pentru lucrări publice și arată și modul cum trebuie prevenite nenorocirile ce se pot întâmpla în fabrici și ateliere; propunend în același timp *ridicarea taxei de import asupra obiectelor ce se pot confectiona în țară precum și înființarea de bănci de credit* pentru a veni în ajutorul Industriasului și meseriașului.

În cestiunea modificării legii camerelor de comerț, camera a admis concluziunile raportului comisiunii întocmite în acest scop, report prin care între altele se dă o mai mare putere camerelor de comerț intru și arata dorințele lor, se măresce timpul de funcționare a fiecărui cameră, de la trei la sese ani și se institue un colegiu electoral special prin care fie cameră să aibă dreptul de a trimite căte doi reprezentanți în camerile legiuitor.

În privința tarifului vamal diferențial pe care Turcia îl aplică produselor noastre, camera având în vedere ca produsele terrei și în special a le Dobrogei ca brânză, lână etc. sunt foarte mult lovite prin acest tarif, a înșarcinat Bioul de să intrevie la Minister pentru renoirea convențiunii cu Turcia; — înșarcinare pe care bioul ce și îndeplinește.

Cât privesc punerea în aplicare și la noi a legii burselor, camera a delegat pe d. vice președinte Ion Berberianu, să mergă în persoană la Minister și să starue pentru o mai curendă punere în aplicare a numitelui legă.

După informațiunile ce avem, putem spune că misiunea d-lui Berberianu a reușit și ca poate chiar în cursul acestei septămâni legea burselor se va pune în aplicare.

De asemenea alegerea sindicului se va face în cursul acestei luni.

Surpările de maluri

Său atras de multe ori atențunea celor în drept asupra răului ce se cauzează orașului prin exploatarea de petriș pe care statul o face sub casele oamenilor, în partea de Nord-est. Rugăm pe d-l primar arteal, să pună cestiunea înaintea unui consiliu tehnic ce ar institui *ad hoc*, să se pronunță; dacă extragerea plajelor de petriș mărunt, pentru beton, un e vătămatore malului și nu e o cauză a deselor prăbușiri de mal ce alocă acolo.

Observește peste tot malul de Nord-Est

și se va vedea că numai acolo malul se prăbușește, unde lipsesc plaje, de nisip și petriș care opune rezistență și sparge valurile, înainte de a atinge pământul. Lucrul e sub ochi; de sub strada Pelvenei și până la promontoriul viet lui Sfântul Sava, unde nu se prăbușește malul, se văd forte bine și se pot aprecia părțile în care surpușile sunt mai frecvente, pe unde apa e norâtă, galbenă, de măncăturile din mal.

Dărimarea caselor d-lui Dumitrescu pentru care a intentat proces comunel, e motivată, credem noi, numai de aceste petrișuri iar malul sub strada Marcu Aureliu, de petrișul luat de proprietarul vecin, cartă a cărui terase la mal.

Vom reveni în numărul viitor asupra acestei surpuști. Pentru acum ne mărginim să spunem că reglementul portului opresce ascunerea luară de savură, dar din nenorocire competența căpitaniei de port nu trece peste raialul, și încolo, nu priveghiază nimică; din contravînție se iese acestă savură, adusă de valoii, de însuși antreprenorul comunel, pentru trotocarele orașului, iar particularul pentru fundații.

Dacă d. Dumitrescu căștigă procesul contra comunel, ea va plăti scump nepredarea ei și lăcomia vandalică a statului de a exploata un teren menit a proteja un întreg oraș.

Aci va plăti comuna, iar în fața tâbăcarilor, emanetate la creditul urban, pentru 930000 lei, spargerea și extragerea stâncilor de piatră, care le protejează, o va plăti ministerul domeniilor, care incasează taxele, contra permisurilor ce liberează; căci nu de giabă are un serviciu de mine, cu regiuni și reședințe, dintre cari una în Constanța. Când un proces e deja pendiente, nu ni se va mai da se că insistăm asupra lucrului din cauza de interes.

Un proprietar de pe mal.

INFORMAȚIUNI

De multă vreme, ziarele din Capitală vorbesc despre schimbarea guvernului, despre care noi nici odată nu ne-am ocupat. Cele din urmă stiri, ziaristice și particulare dău ca sigura dimisionarea cabinetului actual. Situația întreagă, absolut neînțeleasă, de astă dată de nimic, e acum în mâinile M. S. Regelui.

M. S. va trebui să aleagă între Conservatorii concentrati sub șefia d-lui P. P. Carp, și Liberali sub șefia d-lui D. A. Sturdza

Toată lumea — noi din Constanța, unde nu se face nici o politică militantă unde se preferă peste un mare parte din inteligența ţării, o putem spune — : toată

lumea românească recunoaște în d. Carp pe omul de stat de cea mai înaltă valoare politică.

Majestatea Su Regelor va vedea, de către simpatie în judecătă, și de către prestigiul se bucură în străinătate d. Carp, imediat ce-i va încrezînța puterea.

In ziua de 15 și 16 curent s'a judecat la tribunalul de Tulcea procesul în cuestia abuzurilor de la pescările statului. Inginerul Gh. V. Cordea a fost condamnat la un an închisoare corecțională și 1200 lei despăgubiri către stat, comptabilul Econom la 6 luni închisoare, iar Elena Dimitriade și fratele său au fost achitați.

Inginerul I. Puscariu a cerut concesiune pentru a face linia de fer Tulcea—Constanța. Consiliul judecătă și le comunale convocate pentru a da consimțimentul lor legal, au aprobat în unanimitate, pretutindeneu cesarea făcută.

O procedură nosimă a consiliului comunal. Toată lumea cunoaște piața Ovidiu din Constanța, astăzi și detaliul următor: Comuna inchiriază locurile din fața casenelelor cu 50 banii m.p. până acum, iar astăzi cu un bujor m.p.; numai Postelnicu, cofetarul fiind că e Postelnic și nu'l chiamă Avacum, trebuie să plătească 1 leu 50 banii m.p. dar fie! în dosul acestor casenele și prăvălii din piață, e strada Marcu Aureliu, pe malul anului, în lungul căreia comuna posede o sumă de locuri virane, vândute acum în parte. Aceste locuri au fost inchiriate proprietărilor din dreptul lor, fie căruia porțiunea din dreptul caselor, cu căte 30 banii m.p.

Auțiți acum? Pe porțiunea din dreptul lui Postelnicu, neapărată lui, ca să fabrică prăjiturile consiliul a decis o chirie de 50 lei pe an.

Astfel avem: față, piața Independenței și leu m.p., iar dosul *cinci-deci de lei metru pătrat*.

Curat vorba ceea: mai scumpă atât decât față înmulțit însă.

Sărate-se Postelnicu, de a mai fi la alegeri în contra d-lui Butter și tovarășia, protegiată de administrația actuală!

Am cerut un lucru, în rîndul trecut, că d-l primar să facă a se publica în ziarul oficial rezumatul de peste săptămînă ale deciziunilor consiliului, ca cetățenii să potă face la casă de năvoe, apel în termenul legal de 10 zile contra deciziunilor ce i-ar jigni;

N-am fost ascultați; deciziunile se publică tot după o lună de la data lor.

Ne mirăm de ce?

Mai ne permitem o observație: până acum în procesele verbale ale comisiunelui intermară, se injura mereu fostul primar și consilierii lor pentru unele decizii sluate. Aceasta a fost după ușii necuviincios, după altul o

nerupinare, ca Bănescu să și facă reclamă, turtind pe adverse I, cu banii comunei, iar după noi, saptul a fost pur și simplu ridicol și de aceea n-a... insistat asupra lui nici odată:

Semnalând cazul d-lui primar Polizu, credem că va fi cu aceste deprinderi; organul oficial al comunei nefiind făcut pentru polemică cu adversarii, nici pentru politica de tarabă a nimănul.

Încă ceva, ceea ce poate d-l primar să știe: abonamentele la ziarul comunei, *desigur de nimenea*, se urmăresc cu legea de urmărire! Unde vre-o lege, vre-un decret regal, pentru nouă biri?

In consiliul comunal de erl al Constanței a isbuințuit o mare neînțelegere. Pricina este felinarele cu lumina incandescentă de pe str. Mircea. Consiliul scie că proba, încercarea ce se facea, costa pe comună numai 200 lei timp de 15 zile. În ședință de erl însă, s'a cerut d-lor consilieri aprobarea unei sume de 2800 lei, pentru rescumpărarea celor felinare și a mașinii, aşedată în curtea primăriei, pentru care administrația comunală ar fi liberat deja un act de primirea lor în minile încercătorului, un reprezentant al caselor Kepich din București, care cere acum banii. Unul din consiliu, cără prefer luminatul electric contractat cu casa Siemens & Halske și aprobat deja de minister, se opune la această plată. Din cauza acestel certe în consiliu, unul dintre consilieri d. D. Nicolaescu a dimisionat deja. Se pare că se vor retrage în curând și alții, cără nu vor să se facă solidari cu matrapazlicurile ce se plătesc la comună.

Ar fi fost și de mirare că înghesbarea de collaboratori, plantată și alcătuită de omulețul ales al prefectului actual, să dureze măcar 6 luni de zile, că să se îsprăvească cu bine măcar compoanța de vară a lucrărilor de edilitate. Noi am prezis-o de mult, dar cine te ascultă?

D-l primar al Constanței, M. Polizu Micănești inapoindu-se însătoșit din București, a luat conducerea afacerilor comunei. D-sa pare nemulțumit decum unele afaceri au fost conduse până acum, căci în primul consiliu ce a avut loc în după amiază, a-făcut să se iese, între altele, decisiunea că toate lucrările de edilitate viitoare să se dea în întreprindere prin licitație publică, în loc de a se face în regie, sau prin bună invocată, cum s'a făcut toate lucrările de până acum, între altele, repararea de 7000 lei la cazinul comunal, șoseaua de 3000 lei de la vilă etc.

D-sa mai pare nemulțumit de amestecul prea stăruitor al unor domini consilieri în afacerile administrative de până acum ale comunei, cum e în cazul cu procesul de exproprieare a lui Ali Riza, despre care vorbind în alt loc.

Un trecător ne roagă să atragem atenția d-lui inginer al comunei asupra saptului că șoseaua ce se construiește spre vii, n'ar fi tocmai la nivel cu bucața construită drept model, că terasamentele ar fi deja mai înalte,

ată că la terminare bucața construită drept model ar rămâne în groapă și va fi necesar să se pune pe densa un alt strat de petriș.

Architectul Păunescu a fost licențiat din serviciul primăriei, pur și simplu, și înlocuit cu un nou architect, d. Cerchez, despre care se dice că ar fi un bun oficer al geniuului civil.

De altminterea, procedura n'are nimic extraordinar în sine, de căd că pe d. Păunescu îl numise d. Schina, după insistență d-lui fost deputat Titus Frumușan, pe când actualul numit este nepotul d-lui inginer Cerchez, membru în consiliul tehnic superior.

Circulația prin oraș o petiție a orășenilor din vechea Constanța, prin care cer înființarea a două-trei barace pentru carne, zarzavaturi și pește, în partea de jos, în felul cum mai înainte a existat asemenea gherete în partea de sus. Cererea e justă și motivată. Ar trebui admisă de consiliu și înființate acele baraci, ori în vechea piață, ori la grădina Bervedere, sau vechiul loc al conacului.

Mai atragem atenția d-lui primar asupra depozitului de piatră de pe strada Pescarilor, ce stă de mai mulți ani acolo impiedicând circulația. Dacă toți cei care construiesc vor ocupa stradale cu materiale și țină ocupate ani de zile, în loc de 3-4 luni, căd admite regula mentul comunal, ce ar deveni atunci orașul?

De o vreme începătă tabără, în Constanța artiștil și tot felul de Kneisel-ă, ca pe an stup. Agentii polițienești și administrativi mai numai au alte trebură, peste vară, decât să împartă biletele la «hol Osmanli» din Constanța. Mai slăbasă-ne onor: administrația din dragostea de a ne civiliza cu atâtă zor; ajungă-ne producția periodice ale celor 12 societăți de tot felul din oraș.

Adevărații artiști, cum sunt cel din trupa bucureșteană d-nii Leonescu, Liciu, Lăvescu și Achil Georgescu, n'au nevoie de stăruințele poliției, și cu toate aceste sala caziul comunal e totdeauna plină.

Firma Frații Navon a fost declarata în stare de faliment și ieri chiar prăvălia a fost închisă zilele acestei va depune bilanțul.

Pandeli Lupos cofetar din str. Mircea a dispărut din oraș lăsând însemnate datorii; prăvălia a fost închisă de poliție după cererea creditorilor de oare ce în prăvălie lăsase un copil de vre-o 12 ani care vinea cu prețuri de nimic marfa care, nu e vorba—e căd se poate de puțină.

Datorile se urcă la vre-o 10,000 lei.

Plecă 40 evrei din Constanța sub numele de «Drumeții dobrogoi».

Allum despre această diuță un manifest. Plecăma, neșătit, unde dic că le «înjosesc» dinții de foame! Câtă misericordie!

Vom reveni. Până atunci, rugăm pe domnii Cipru și Bues, despre care ni se spune că sunt capișii secțiunilor locale ale Alianței Israelite, să ne spună numele acelor mărdări pamflatari și-i cunoască societățile nălăropice, ori autoritățea.

BIUROU

Fabricel de îngrășaminte chimice DIN BRAȘOV și MĂRĂȘEȘTI

BUCURESCI.—5. STR. STELEA No. 5.

Vremea semănătrilor se apropie. Ne permitem deci să atrage atenția noastră Dv. asupra îngrășamintelor noastre chimice.

In agricultură, ca și în orice ramură de producție, predominant astăzi spiritul ca să se obțină maximul de venit cu minimul de cheltuieli, menținându-se în același timp puterea de producție a pământului.

Au trecut acele timpuri de agricultură rutinată când se zicea că nu e nevoie să se îngriji de pământ, fiind că dă și aşa roade cu prisosință. Trebuie să fie astăzi o convinsare practică la orice agricultor serios și prevenționator că de unde ieș și nu pui, se îsprăveste.

Plantele, pentru a putea crește, a se dezvolta și a da roade bune trebuie să găsească în pământ hrana indesfășoară. Această hrana constă principalmente în acid-fosforic și azot. Pământul însă nu e o cormă reneșabilă. Rocilele îl estrag pe fiecare an o parte însemnată din aceste substanțe nutritive și dacă nu vom căuta să i-le da în apoi sub formă de îngrășămînt el devine sărac și slăbit cu totul, iar recolta va fi slabă și de o calitate inferioară.

Ingrășamînte lechimice sunt dar de o valoare prețioasă, baza și sâlpul agriculturii! Numai cu ajutorul lor mai putem avea recolte abundente, fără a slăbi forța productivă al terenului.

In Franță, Germania, Austro-Ungaria etc. se întrebunează îngrășamîntele chimice pe o scară foarte întinsă și se obțin rezultate surprinzătoare. De ce tocmai în România, unde agricultura e primul și principalul izvor de bogăție, să remâne ea într-o stare primitivă?

Se va dice poate că îngrășarea unei moșii mari va reclama o cheltuială enormă. Mai întâi trebuie să se știe că această cheltuială nu e o cheltuială zadarnică, deoarece se câștigă o producție mai mare în greutate și mai bună în calitate care lasă un profit destul de frumos în raport cu cheltuiala puțin costisitoare pentru aceste îngrășamînte apoi nu e nevoie să se îngrășe moșia deodată. Se incepe în primul an cu o parte, apoi al doilea an și aşa mai departe.

In astfel mod procedează următorii mari proprietari, cari întrebunează deja îngrășamîntele noastre chimice:

D-nu G. U., Negropontes, Mărășești (jud. Putna).

D-nu Ion M. Rămniceanu, Directorul Eforiei Spitalelor Civile, București.

D-nu Dr. Chr. Macry, Moșia Gornescu (jud. Tecuci).

D-nu V. V. Miclescu, Moșile Dănileni și Buda-Pasatu (jud. Dorohoi).

D-nu N. H. F. Verona, Moșia Herța, (jud. Dorohoi).

D-nu Emil Brăescu, Moșia Călugăra (jud. Băcău).

D-nu Ariton Goilav, Moșia Helești (jud. Roman).

D-nu N. Rosetti Bălănescu, Moșia Cărligi (jud. Neamț).

D-nu Ronetti Roman, Moșia Davideni, (jud. Neamț).

D-nu Garabet Botușan, Moșia Soldănești (jud. Suceava).

D-nu C. I. Bălăceanu, Moșia Stolnică (jud. Argeș).

D-nu O. Găbunea, Moșia Periești jud. Olt.
D-nu I. N. Politis, Moșia Isiaz, (jud. Teleorman).

Avantajile ce reprezintă îngrășamîntele chimice sunt:

1. Activitatea ca pămîntul să aibă cel mai înalt grad de fertilitate.
2. Produce o sporire însemnată a recoltei.
3. Grăbește și întărește creșterea tijei (paciului) și înaintează dezvoltarea boabelor.
4. Efectul lor e imediat și durează și în anii următori.

Recomandăm întrebunțarea îngrășamîntelor chimice și arendașilor, căci arendașul își va scoate chiar în primul an cheltuiala cu profit lucă și pe lângă asta solul sănătos este întărit și va trage folos și în anii următori.

Pentru semănăturile de toamnă oferim:

Ingrășamînt special pentru grâu.

» » » *secară.*

» » » *rapită.*

Acestă îngrășamînt conțin acid-fosforic și azot în forma cea mai potrivită pentru aceste plante și vă putem asigura că întrebunțându-le veți avea recolte înmulțite.

Ingrășamîntele le furnisăm *franco și scutite de rambă* la orice stație a căilor ferate ale cumpărătorului.

Condițiunile de plată sunt: bani gata cu un scut de 30 la sută sau o poliță pe termen de 6 luni.

Împrăștierea îngrășamîntelor e simplă de tot și se poate executa foarte leșne.

Facem gratis analize de pământuri.

In curând Vă va visita cineva de la casa noastră și Vă rugăm să ne rezerva prețioasele Dv. comande.

Cu cea mai distinsă stima

**Fabrica de îngrășamînt chimice
din Brașov și Mărășești**

Posedăm numeroase certificate și scrisori de mulțumire.

Pentru orice informații a se adresa la: *Biroul Fabricel de îngrășamînt-Chimice din Brașov și Mărășești, București strada Stelea 5.*

Informații se pot cere și la administrația asociației zilei.

Tipografia „ROMÂNĂ” Marin Purea

— CONSTANȚA —

Execuță tot felul de lucrări atingătoare de această branșă cu cea mai perfectă promptitudine ca:

BROŞURI, TEZE,
COMPTURI, CIRCULĂRI,
ETICHETE, CĂRȚI DE VISITĂ
BĂRTI DE ADRESĂ, BILETE NUNTEI
BILETE DE DECESE, INVITAȚII
REGISTRE, CONTRACTE
ASUŞE ETC. ETC.

Preturile cele mai convenabile.

SPECIALITĂȚILE

Farmacistul ION BERBERIANU—Constanța

Goudron China Berberianu. Guoadonul fiind de totă lumea, atât efectele sigure ale goudronului în afecțiunile organelor respiratorii, cât și acțiile ale cojii de china în contră măladiilor care produc slabirea organismului, este natural ca *goudronul China Berberianu*, adică medicamentul ce conține atât principiu activ și goudronul săt și ai cojii de china, să fie remediu cel mai sigur ce se poate întrebuița în contra *tusei*, *catarhelor bronchiale* și *devesicăi*, *broachitei*, *astmii* etc. Sticla 2 lei 50 bani.

Prafuri contra guturailui Berberianus. Fac că prin simpla prisarea lar, guturailul cel mai rebel să încreze. Cutie 1 leu.

Hartie chimică Berberianu. Este cel mai bun emplastru ce se poate întrebuița, contra tuturor durerilor reumatismale ca: durere de mijloc și de spate, dureri de șiale, podagra, dureri de iritație ale pieptului, nevralgi etc.; asemenea se mai poate întrebuița cu succes la *arsuri*, *boli de rinichi*, *strivituri*, *digerături*, *boli scrofuloase*, *scrivituri* etc. Ruloul 1 leu.

Untura de peste de Norvegia prospătă de anul acesta se vinde cu 1 leu (albă) și 3 lei 50 bani (galbenă).

Un bog 1 assortiment de *Parfumerie și Săpunărie* străină și indigenă.

**Depozit central:
Farmacia BERBERIANU—Constanța**

Vindecarea Theniel sau Vermelui Solitar

PREPARAȚIUNEA SCHINABEK

D-l I. Schinabek farmacist și chimist Expert a luat cu arenda farmacia *La Steaua României* din orașul nostru. D-sa pe lângă alte specialități ce le prepară, a inventat de mult timp niște medicamente, capsule, contra Panglicei, Cordelei. Vermelui Solitar sau Theniel, care capsule au fost aprobată de onor. Consiliu Sanitar Superior din București; iar la expoziția Cooperatorilor Români din țară a obținut medalie de aur, 1000 de acte de mulțumire stații la dispoziția onor. Public, precum și un număr mare de certificate din partea celor mai distinși Domnii Medici din țară, civili și militari.

Aproape 30% din omidirea noastră este atinsă de acest parazit, și rețul care îl produce organismului uman depinde, de varstă, constituție, și de felul panglici, căci unele specii ale acestei panglici se manifestă la unele persoane prin turburări serioase ale organismului. Așa de exemplu, prin grija, amețel, vîrsări, (carcăi), crampă la stomac,urgere de bale, ordinare (diarhee), accesă epileptică chiar, o simțire particulară parcă să armeze, să ar suge ceva în intestin; la unele persoane, în special la dame, se manifestă prin anemie (lipsă de sânge) și printre osihire generală a corpului, și s-a observat la multe persoane chiar că s-a produs și moarte.

Una sau mai multe simptome din acestea pot indica cu siguranță prezența panglicei. Însă în casă când aceste simptome ar fi provocate de vre-o altă boală, totuși întrebuițarea acestui medicament nu aduce nici o vătămare sănătoșă, atât a omului adult, cât și a copiilor, pentru care se prepară o dosă specială, având în vedere vîrstă copilului.

Modul de întrebuițare se află adăugat la fiecare cutie.